

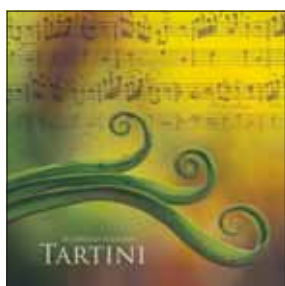

MENING, LIV OG VARIASJON: Vår anmelder er begeistret for «Secondo Natura».

FOTO: BEATRICE JOHANNESSEN

Melodier også for fiskene

ALBUM

Tartini: «Secondo Natura»

Sigurd Imsen (barokkfiolin og hardingfele), Tormod Dalen (barokkcello), Hans Knut Steen (cembalo)
2L/Musikkoperatørene

Det ligger langt mer bak Sigurd Imsens Tartini-innspilling enn selv fremstående fagpersoner er i stand til å spontant lytte seg inn i. Platen er nemlig kulminasjonen av et treårig stipendiatprosjekt ved Norges musikkhøgskole. Resultatet er noen fabelaktige tolkninger.

Imsen fantaserer og snakker fram musikken på den mest naturlige måten. Ja, naturlig er ordet. Det er noe uanstrengt med gjen-skapningen av Tartinis musikk, og fantaseringen ligger ikke bare i ornamentikken, men også i frasering og timing. Det gjelder også hans medmusikanter, Tormod Dalen og Hans Knut Steen, men det er Imsen som står i klangens rampelys.

Tartini var en helt sentral skikkelse i musikkhistorien, og mye skyldes den kraftig ornamenterte spille- og komposisjonsstilen han var med på å utvikle. Hans galante musikk har ofte et meget improvisatorisk preg over seg. Partiturene kan være nesten helt nakne, og de gir liten mening hvis de ikke fylles ut med ornamenter som improviseres fram eller skrives ned. Noen ganger skaper Imsen sine egne ornamenter og andre ganger hviler han på framføringstradi-

sjoner og låner fra andre tøvere. Det er som om toner, i komposisjon og i interpretasjon, er mer et omtrentlig sted å være enn en instruks om eksakt hvilken tone som skal spilles. Det handler også om veier mellom toner. Ornamentikken har selvfølgelig funksjon av å være pene utsmykninger, slik selve ordet antyder, men enda mer handler det om å skape naturlige fraseringer, linjer og veier fra et sted til et annet. Det handler om å skape retoriske figurer av mønstre med tyngde og letthet, og det handler om å utvikle figurative teksturer.

Imsens framføringer er kraftig ornamenterte, men de er samtidig lette, luftige og ledige. Imsen mener Tartinis ornamentikk altfor ofte er blitt forstått som noe ekstravagant, eller, med de termer jeg nettopp brukte, sto de figurative teksturene og kanskje tøvrens ego over komposisjonen. Denne feilen mener Imsen at selv Tartinis elever gjorde seg skyldig i. Imsen

” Musikken gir usedvanlig mye mening med Imsens fele.

ønsker i stedet å legge vekt på linken til Sankt Antonius, som for oss musikknerder ikke bare er kjent for sine prekenener til alle Guds skapninger, så som fiskene, men som en sentral skikkelse i Mahlers tidlige verk.

På flukt fra biskopen og de sinte foreldrene til piken i Padova som Tartini giftet seg med, søkte han tilflukt i Assisi. Der fikk han, som Sankt Antonius, en religiøs oppvåkning, og begge slo seg senere ned i Padova – med noen hundreår mellom seg i tid, vel å merke. Det ble sagt at selv om Sankt Antonius snakket et fremmed språk, så kunne mennesker som dyr skjønne alt hva han sa, og det er dette språket Imsen mener Tartini prøver å skape på sin fiolin, og

som Imsen selv så mesterlig tegner for oss lyttere.

Dette er jo uten tvil en vakker idé, men det må omsettes i toner før det gir særlig mye mening. Første tone på innspillingen begynner nølende. Er vi på riktig sted? Tonen vokser raskt, spinner inn i en enkel melodi, og et ukomplisert ornament skyver musikken videre. Samtidig vektlegges de forskjellige melodiske elementene på forsiktig vis, og nok en enkel trille gir tyngde og fremdrift inn i neste to toner, som raskt runder av frasen og gir midlertidig hvile. Så gjenntas tre toner der ornamentene er litt mer ettertrykkelige, og de gir en mening, et liv og en variasjon til hva som ellers ville vært nærmest meningsløse utsagn hvis de ikke fikk denne fargen.

Ja, dette fremmede språket som vi alle kjenner, musikken, gir usedvanlig mye mening med Imsens fele. Men istedenfor å spille fram alle mulige instrumentale muligheter, så snakker han frem de galante, ornamenterte melodiene slik at selv en fisk ville skjont hva det handlet om.

For den som får tid til å fordype seg i denne fremragende platen er det mange andre aspekter av musikken å oppdage. Instrumentene han spiller på er interessante – det ene en kopi av Tartinis egen fiolin, og det andre en hardingfele. Imsen gir seg også inn i debatten om hva *Djevitrillesonaten* egentlig handler om. Her finnes refleksjoner rundt natursyn og Rousseau, der musikken er menneskets feilbarlige etterlikning av Guds fullkomne skaperverk. Ja, her er mye, men mest av alt handler platen om hvordan Imsen naturlig tenker fram Tartinis melodikk på en unik måte.

Magnus Andersson
musikk@klassekampen.no